

Oponentský posudek DP

Paed Dr. Alena Tichá, Ph.D.

Autor DP : **Helena Vajdlová**

Název DP : **Píseň v rozvoji hudebnosti žáků 1. stupně základní školy
(Kritéria volby písňového repertoáru)**

Posluchačka Helena Vajdlová předložila k posouzení rozsáhlou diplomovou práci (94 stran textu + notová příloha), k níž je přiloženo zvukové a datové CD. Autorka při volbě a zpracování tématu vycházela ze své dlouholeté pěvecké praxe v Kühnově dětském sboru, kde působila též jako sólistka.

Logicky strukturovaná práce je rozdělena do dvou celků – tvoří ji část teoretická (58 stran) a praktická.

Ve vstupní kapitole teoretické části diplomantka vymezuje základní pedagogická východiska. Výstižně a věcně formuluje myšlenky, prokazuje, že je schopná aktivně pracovat s informacemi získanými studiem odborné literatury. Následující kapitoly (č. 3-7) tvoří jádro teoretické části. Autorka zde podrobně analyzuje jednotlivá kritéria uplatňující se při výběru písní: kritérium esteticko-umělecké, vzdělávací a výchovné, axiologicko funkční, kritérium technické náročnosti, pestrosti a rozmanitosti výběru. Poukazuje na nutnost vzájemné propojenosti těchto kritérií při posuzování vhodnosti písně pro danou věkovou skupinu. Považuji tuto část za velmi zdařilou. Autorka si zde připravila východiska pro analýzu písní, kterou realizuje v druhé - praktické části diplomové práce.

Zde na základě vymezených kritérií podrobně rozebírá jednotlivé písně z cyklu J. K. Vaňhala Dětské písně. Přiznám se, že mě velmi zajímalo, jak si autorka s tímto dnes již málo známým cyklem písní v aplikaci do současné praxe poradí. Příjemně překvapila nápaditost zpracování i návrhy didaktického zpřístupnění Vaňhalových písní současné školní hudební výchově. Důležitou roli na kvalitním zpracování sehrává jednak veliké zaujetí diplomantky tématem, ale především její vlastní pěvecké zkušenosti spojené s interpretací tohoto cyklu v Kühnově dětském sboru. Při analýze písní autorka uplatňuje komplexní přístup a prostřednictvím následného didaktického rozpracování se jí daří aktualizovat „historické“ hudební miniatury a dokázat, že i v dnešní době mají v podmínkách HV na ZŠ své opodstatnění. Některé písně jsou textově (archaický jazyk), rytmicky (tečkovaný rytmus, šestnáctinové hodnoty...), intonačně a pěvecky obtížné (skoky, vázané tóny, koloraturní běhy...). Autorka zdařile nachází cesty, jak problém řešit (vysvětlení textu, transpozice, doporučení k poslechu atp.). U každé písně předkládá zdůvodněný návrh možnosti jejího zařazení do hodin HV v jednotlivých ročnících ZŠ - a to vzhledem k obsahu, k pěvecko-technické a intonační náročnosti. Oprávněnost uváděných didaktických předpokladů může potvrdit či vyvrátit jen praxe. Rozhodující roli při tom bude hrát spolu s hudbou především sám pedagog.

Pro učitele HV je cenná nahrávka Vaňhalova cyklu na CD (z roku 2003 s dirigentem J. Chválou), která je součástí diplomové práce. Přínosem je též přepis dosud existujícího ručně psaného partu uváděného cyklu do notačního programu Sibelius (je součástí textu + CD s daty k notové příloze).

Věcný obsah rozsáhlé diplomové práce je velmi hodnotný, a tak i přes některé drobné chyby v interpunkci a gramatické prohřešky (např. Vaňhalovi –y Nechanice), předloženou práci plně doporučuji k obhajobě s hodnocením: **výborně**.

Témata k diskusi v rámci obhajoby:

Nezpěvnost dětí v našich školách stále stoupá - co považujete za příčinu, jak je možné tento stav napravit, čím by mohl výběr písní, případně které písně z Vaňhalova cyklu by mohly přispět k nápravě současné situace?

V Brandýse nad Labem 17.5.2009

Paed Dr. Alena Tichá, Ph.D.